

Số: /BC-PC

Hà Nội, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO THẨM ĐỊNH

Dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp

Kính gửi: Cục Phòng, chống HIV/AIDS

Ngày 13/4/2023, Vụ Pháp chế nhận được Công văn số 410/AIDS-ĐT của Cục Phòng, chống HIV/AIDS đề nghị thẩm định dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp, sau khi nghiên cứu hồ sơ dự thảo Quyết định, Vụ Pháp chế có ý kiến thẩm định như sau:

I. Về sự cần thiết và cơ sở pháp lý ban hành Quyết định

Căn cứ Khoản 3 Điều 46 Luật Phòng, chống HIV/AIDS quy định "Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện để xác định người bị phơi nhiễm với HIV, người nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp" và sau 13 năm triển khai thi hành Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ đã bộc lộ một số tồn tại, hạn chế, vì vậy, việc xây dựng dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp là cần thiết và có cơ sở pháp lý.

II. Về tính hợp hiến, hợp pháp; tính thống nhất, đồng bộ, khả thi

Dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp về cơ bản bảo đảm tính hợp pháp và phù hợp với quy định của Luật Phòng, chống HIV/AIDS, Luật An toàn vệ sinh lao động. Tuy nhiên, có một số nội dung cần phải rà soát, chỉnh lý để bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ với Luật Phòng, chống HIV/AIDS, Luật Bảo hiểm xã hội và Thông tư số 15/2016/TT-BYT ngày 15/5/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định về bệnh nghề nghiệp được hưởng bảo hiểm xã hội và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan. Nội dung cụ thể xin xem phần ý kiến chi tiết.

III. Về Hồ sơ và quy trình ban hành văn bản quy phạm pháp luật

1. Hồ sơ thẩm định dự thảo Quyết định thay thế Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ quy định điều kiện xác định người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp, gồm: Dự thảo Tờ trình Chính phủ; Dự thảo Quyết định; Bản tổng hợp, tiếp thu, giải trình ý kiến góp ý đối tượng chịu sự tác động của văn bản; Bản tổng hợp quá trình xây dựng dự thảo Quyết định; Công văn đăng tải dự thảo trên Cổng thông tin điện tử Bộ Y tế và Cổng thông tin điện tử Chính phủ; Báo cáo đánh giá tác động thủ tục hành chính; Báo cáo tổng kết thi hành hệ thống pháp luật. Như vậy, hồ sơ thẩm định dự thảo Quyết định cơ bản đã bảo đảm theo đúng quy định của pháp luật về ban hành văn bản quy phạm pháp luật và Thông tư số 29/2019/TT-BYT ngày 29/11/2019 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định việc soạn thảo, ban hành và tổ chức triển khai thi hành văn bản quy phạm pháp luật về y tế.

2. Về dự thảo Tờ trình:

a) Về sự cần thiết: Đề nghị viết ngắn gọn, tập trung vào sự cần thiết ban hành Quyết định mà không nêu cụ thể mục đích của việc ban hành Quyết định để làm gì.

b) Về tồn tại, hạn chế: Đề nghị bổ sung nội dung bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật, thực hiện chủ trương của Chính phủ về phân cấp, phân quyền, cắt giảm thủ tục hành chính...

c) Về Mục đích: Đề nghị viết rõ mục đích của việc ban hành Quyết định thay thế nhằm khắc phục các tồn tại, hạn chế, bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

d) Về quan điểm chỉ đạo: Đề nghị nêu rõ quan điểm chỉ đạo thể chế hóa kịp thời, đầy đủ các chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, thực hiện chính sách bảo đảm quyền lợi của người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp, tập trung đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính, phân cấp, phân quyền....

đ) Về các vấn đề còn có ý kiến khác nhau: Đề nghị nêu rõ các trường hợp bị tai nạn rủi ro nghề nghiệp trong thực hiện kỹ thuật y tế, cứu nạn, thời điểm thực hiện xét nghiệm đối với trường hợp thực hiện nhiệm vụ đặc thù, bí mật... giải trình rõ để báo cáo xin ý kiến Thủ tướng Chính phủ.

3. Về Báo cáo tổng kết hệ thống pháp luật:

a) Đề nghị thực hiện đánh giá, tổng kết theo đúng quy định của Nghị định số 59/2012/NĐ-CP ngày 23/7/2012 của Chính phủ về theo dõi tình hình thi hành pháp luật.

b) Đề nghị bổ sung đánh giá các tồn tại, bất cập bảo đảm thống nhất với nội dung nêu trong dự thảo Tờ trình.

c) Đề nghị bổ sung nội dung đánh giá phân cấp, ủy quyền, thủ tục hành chính, tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật

d) Đề nghị bổ sung báo cáo đánh giá sự phù hợp với Luật Công an nhân dân, Luật Phòng, chống ma túy, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Luật Khám bệnh, chữa bệnh Quyết định 265/2003/QĐ-TTg ngày 16/2/2003 của Thủ tướng Chính phủ về chế độ đối với người bị phơi nhiễm với HIV hoặc bị nhiễm HIV/AIDS do tai nạn rủi ro nghề nghiệp, Thông tư số 15/2016/TT-BYT ngày 15/5/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định về bệnh nghề nghiệp được hưởng bảo hiểm xã hội và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.

4. Về Báo cáo đánh giá tác động thủ tục hành chính: Đề nghị thực hiện đánh giá tác động thủ tục hành chính theo đúng quy định của Thông tư 03/2022/TT-BTP ngày 10/2/2022 của Bộ Trưởng Bộ Tư pháp hướng dẫn việc đánh giá tác động của thủ tục hành chính trong lập đề nghị xây dựng văn bản quy phạm pháp luật và soạn thảo dự án, dự thảo văn bản quy phạm pháp luật.

5. Về Bản tổng hợp, tiếp thu giải trình ý kiến góp ý: Đề nghị bổ sung nội dung giải trình cụ thể các ý kiến của các Bộ, ngành, Sở Y tế đối với các nội dung xin bảo lưu, đảm bảo đầy đủ, khoa học và thuyết phục.

6. Quy trình xây dựng dự thảo Quyết định bảo đảm theo đúng quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật; Thông tư số 29/2019/TT-BYT ngày 29/11/2019 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định việc soạn thảo, ban hành và tổ chức triển khai thi hành văn bản quy phạm pháp luật về y tế.

IV. Về các ý kiến đóng góp cụ thể

1. Cơ sở pháp lý: Căn cứ Khoản 3 Điều 46 Luật HIV/AIDS 2006, việc sửa đổi Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg ngày 29/8/2008 của Thủ tướng Chính phủ là có cơ sở pháp lý và phù hợp với thực tiễn.

2. Điều 1. Về phạm vi điều chỉnh:

a) Đề nghị rà soát lại dự thảo Quyết định, xem xét bổ sung đối tượng phù hợp, đầy đủ để bảo đảm phù hợp với các Luật Công an nhân dân, Luật Phòng, chống ma túy, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Luật Khám bệnh, chữa bệnh, các Luật có liên quan, bảo đảm không bỏ sót đối tượng và phù hợp với tình hình thực tiễn.

Việc quy định điều kiện để xác định người bị phơi nhiễm với HIV, người nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp phải bảo đảm phù hợp với từng nhóm đối tượng, việc xác định mức suy giảm khả năng lao động cần phải rà soát tổng thể các quy định tại Quyết định 265/2003/QĐ-TTg ngày 16/2/2003 của Thủ

tướng Chính phủ về chế độ đối với người bị phơi nhiễm với HIV hoặc bị nhiễm HIV/AIDS do tai nạn rủi ro nghề nghiệp, Thông tư số 15/2016/TT-BYT ngày 15/5/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định về bệnh nghề nghiệp được hưởng bảo hiểm xã hội để bảo đảm tính thống nhất với Luật An toàn vệ sinh lao động, Luật Bảo hiểm xã hội.....

b) Đề nghị xác định rõ và thống nhất cách hiểu đối với hai nhóm đối tượng là người bị phơi nhiễm với HIV và người nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp để quy định phù hợp, rõ ràng, bảo đảm tính khả thi. Bởi vì theo quy định của Luật thì người bị phơi nhiễm với HIV rộng hơn, bao gồm cả phơi nhiễm do tai nạn thương tích, rủi ro của kỹ thuật y tế và tham gia cứu hộ, cứu nạn. Như vậy, Luật giao Thủ tướng hướng dẫn với phạm vi đối tượng rộng hơn nhưng dự thảo hiện tại lại hẹp hơn. Đề nghị rà soát bổ sung các đối tượng cụ thể (người thực hiện kỹ thuật y tế và người tham gia cứu nạn), thời điểm thực hiện xét nghiệm đối với trường hợp thực hiện nhiệm vụ đặc thù, bí mật,... Trường hợp, chưa thể hướng dẫn ngay thì cần giải trình và nêu rõ trong Tờ trình Chính phủ, xác định cụ thể sẽ hướng dẫn tại văn bản.

3. Điều 3:

a) Đề nghị quy định rõ điều kiện kỹ thuật để xác định người nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp bảo đảm không trùng lặp với quy định về hồ sơ, thủ tục cấp giấy chứng nhận. Bên cạnh đó, việc thực hiện xét nghiệm phải do cơ sở y tế đủ điều kiện thực hiện theo đúng quy định của pháp luật.

b) Khoản 1: Đề nghị quy định biên bản xác định bị phơi nhiễm HIV do tai nạn rủi ro do nghề nghiệp và giấy chứng nhận bị phơi nhiễm với HIV có giá trị tương đương để bảo đảm cắt giảm thủ tục hành chính và phù hợp với điều kiện thực tiễn, tạo điều kiện cho người bị phơi nhiễm kịp thời tiếp cận sớm với thuốc điều trị dự phòng phơi nhiễm HIV. Nội dung này cần rà soát, thống nhất với Thông tư số 15 để bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ.

c) Khoản 2: Đề nghị quy định rõ có kết quả xét nghiệm HIV dương tính do cơ sở xét nghiệm đủ điều kiện thực hiện. Quy định về thời điểm xét nghiệm thực hiện theo hướng dẫn chuyên môn kỹ thuật y tế. Bên cạnh đó, cần quy định cụ thể trong các trường hợp đặc thù, đang thực hiện nhiệm vụ khẩn cấp, cấp bách, hoạt động bí mật không thể thực hiện được việc xét nghiệm theo đúng các thời điểm để bảo đảm quyền lợi cho các nhóm đối tượng thực hiện nhiệm vụ.

4. Điều 4: Đề nghị rà soát quy định cụ thể các đối tượng được phân công thực hiện nhiệm vụ, công tác, lao động, học tập... bảo đảm phù hợp với quy

định của Công An nhân dân, Luật Phòng, chống ma túy, Luật Xử lý vi phạm hành chính, Luật Khám bệnh, chữa bệnh và các Luật có liên quan.

5. Điều 5: Đề nghị quy định biên bản xác định bị phơi nhiễm HIV do tai nạn rủi do nghề nghiệp do cơ quan quản lý cán bộ cấp có giá trị như giấy chứng nhận bị phơi nhiễm với HIV.

6. Điều 6: Đề nghị rà soát quy định rõ các bước quy trình, thủ tục, thời gian thực hiện, trách nhiệm của cơ quan có thẩm quyền trong việc cấp giấy chứng nhận bảo đảm khoa học, phù hợp với thực tiễn.

7. Đề nghị rà soát lại quy định của Luật Bảo hiểm xã hội, Nghị định hướng dẫn, Quyết định 265/2003/QĐ-TTg, Thông tư 15/2016/TT-BYT của Bộ Y tế để bảo đảm thống nhất về các xác định và các mức thương tật cho phù hợp, thống nhất, khoa học và bảo đảm tính hợp pháp so với quy định của Luật Bảo hiểm xã hội. Việc ấn định 01 mức thương tật cần xem xét vì chưa thống nhất với Luật bảo hiểm xã hội.

8. Đề nghị bổ sung một Điều về điều khoản chuyển tiếp đối với các trường hợp đã nộp hồ sơ đề nghị xác định người bị phơi nhiễm với HIV, bị nhiễm HIV do tai nạn rủi ro nghề nghiệp trước ngày Quyết định này có hiệu lực.

9. Đề nghị bổ sung một Điều về trách nhiệm thi hành quy định rõ trách nhiệm của từng cơ quan trong việc triển khai thực hiện Quyết định.

10. Về Phụ lục: Đề nghị rà soát các phụ lục bảo đảm phù hợp với yêu cầu về hồ sơ, trình tự, thủ tục và thẩm quyền thực hiện thủ tục hành chính. Bên cạnh đó, đề nghị bỏ nội dung về Hội đồng giám định y khoa trong việc cấp giấy chứng nhận. Nội dung Giấy chứng nhận cần thể hiện được mức độ tỷ lệ thương tật làm cơ sở hưởng chế độ bảo hiểm xã hội.

11. Về Hồ sơ: Đề nghị rà soát lại toàn bộ hồ sơ, quy trình thủ tục, lấy ý kiến bổ sung ý kiến báo cáo tổng kết, báo cáo rà soát các quy định của Luật Phòng, chống HIV/AIDS, Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg và các văn bản khác để xây dựng Quyết định thay thế Quyết định số 120/2008/QĐ-TTg.

12. Đề nghị rà soát, đánh giá Quyết định 265/2003/QĐ-TTg ngày 16/2/2003 của Thủ tướng Chính phủ về chế độ đối với người bị phơi nhiễm với HIV hoặc bị nhiễm HIV/AIDS do tai nạn rủi ro nghề nghiệp, Thông tư số 15/2016/TT-BYT ngày 15/5/2016 của Bộ trưởng Bộ Y tế quy định về bệnh nghề nghiệp được hưởng bảo hiểm xã hội đề kịp thời đề xuất với Thủ tướng Chính phủ và Bộ trưởng Bộ Y tế sửa đổi, bổ sung bảo đảm tính thống nhất, đồng bộ của hệ thống pháp luật.

Trên đây là ý kiến của Vụ Pháp chế, kính chuyển Quý Cục để tổng hợp, chỉnh lý bảo đảm chất lượng, trình Lãnh đạo Bộ ký Công văn gửi Bộ Tư pháp thẩm định.

Xin trân trọng cảm ơn./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Nguyễn Thị Liên Hương (để b/c);
- Lưu PC (02).

**KT. VỤ TRƯỞNG
PHÓ VỤ TRƯỞNG**

Trần Thị Trang